

॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ इतिशांति० मोक्ष० नै० भा० नवाधिकत्रिशततमोऽध्यायः ॥ ३०९ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ यथाकठवल्लीषुयेयंप्रेतेचिकित्सामनुष्येअस्तीत्येकेनायमस्ती
तिचैकेइत्यादिनाप्रश्नप्रतिवचनेनस्थूलदेहनाशेप्यात्मास्तित्वंप्रसाधितं तस्यैवपुनरन्यत्रधर्मादन्यत्राधर्मादन्यत्रास्मात्कृताकृतात्अन्यत्रभूताच्चभव्याच्चयत्तत्पश्यसितद्वेदेत्यादिनाधर्माद्युपेतलिङ्गशरीरादन्यत्वं
प्रश्नपूर्वकंसाधितंतद्वदिहापिसाधयति धर्माधर्मविमुक्तंयदित्यादिना धर्माधर्मोसुखदुःखे तद्धेतूजन्ममृत्यु तद्धेतूपुण्यपापेप्रवृत्तिरूपेतद्धेतुःसंशयशब्दितमवस्तुविषयंभ्रांत्यादिज्ञानरागादिजनकंतेर्विमुक्तंयत्प्रत्य

अधृतात्मन्धृतौतिष्ठदुर्बुद्धेबुद्धिमान्भव ॥ अप्रशांतःप्रशान्त्यत्वमप्राज्ञःप्राज्ञवच्चर ॥ २१ ॥ तेजसाशक्यतेप्राप्तुमुपायःसहचारिणा ॥ इहचप्रेत्यचश्रेयस्तस्यमू
लंधृतिःपरा ॥ २२ ॥ राजर्षिरधृतिःस्वर्गात्पतितोहिमहाभिषः ॥ ययातिःक्षीणपुण्योपिधृत्यालोकानवाप्तवान् ॥ २३ ॥ तपस्विनांधर्मवतांविदुषांचोपसेवनात् ॥
प्राप्स्यसेविपुलांबुद्धितथाश्रेयोभिपत्स्यसे ॥ २४ ॥ भीष्मउवाच सतुस्वभावसंपन्नस्तच्छ्रुत्वामुनिभाषितं ॥ विनिवर्त्यमनःकामाद्धर्मैर्बुद्धिचकारह ॥
॥ २५ ॥ इतिश्रीमहाभारतेशांति० मोक्ष० प० जनकानुशासनेनवाधिकत्रिशततमोऽध्यायः ॥ ३०९ ॥ ॥ ७ ॥ युधिष्ठिरउवाच धर्माधर्मविमुक्तंयद्विमुक्तं
सर्वसंशयात् ॥ जन्ममृत्युविमुक्तंचविमुक्तंपुण्यपापयोः ॥ १ ॥ यच्छिवंनित्यमभयंनित्यमक्षरमव्ययं ॥ शुचिनित्यमनायासंतद्भवान्वक्तुमर्हति ॥ २ ॥ भी
ष्मउवाच अत्रतेवर्तयिष्यामिइतिहासंपुरातनं ॥ याज्ञवल्क्यस्यसंवादंजनकस्यचभारत ॥ ३ ॥ याज्ञवल्क्यमृषिश्रेष्ठंदैवरातिर्महायशाः ॥ पप्रच्छजनको
राजाप्रश्नंप्रश्नविदांवरं ॥ ४ ॥ जनकउवाच कर्तीन्द्रियाणिविप्रर्षेकतिप्रकृतयःस्मृताः ॥ किमव्यक्तंपरंब्रह्मतस्माच्चपरतस्तुकिं ॥ ५ ॥ प्रभवंचाप्ययंचैव
कालसंख्यांतथैवच ॥ वक्तुमर्हसिविप्रैर्द्रवदनुग्रहकांक्षिणः ॥ ६ ॥ अज्ञानात्परिपृच्छामित्वंहिज्ञानमयोनिधिः ॥ तदहंश्रोतुमिच्छामिसर्वमेतदसंशयं ॥ ७ ॥

गात्मवस्तु ॥ १ ॥ तदेवशिवंजाग्रदाद्यपेक्षयातुरीयं शिवमद्वैतंचतुर्थंमन्यंतइतिश्रुतेः नित्यमभयंसर्वदाभयशून्यं प्रलयादौकारणब्रह्मभावंप्राप्तस्यापिजन्मांतरसत्त्वात् नित्यंअविनाशिहिरण्यगर्भादिवन्नशय
तीत्यर्थः अक्षरंपचयशून्यं अतएवाव्ययंनाशहीनं शुचिस्वतोनिर्दोषं नित्यमनायासंतोपाधिसंपर्केष्वप्रच्युतकौटस्थभावं ॥ २ ॥ यत्पृष्ठंयच्चापृष्ठमपिपृष्ठप्रतिपत्त्यर्थत्वादावश्यकंतत्सर्वंआख्यायिकामुखे
नवक्तुंप्रतिजानीते अत्रेति ॥ ३ ॥ ४ ॥ अव्यक्तंकारणंब्रह्म परंमहदादेःतस्माच्चपरतोनिर्गुणं ॥ ५ ॥ कांक्षिणःकांक्षिणेमह्यमितिशेषः ॥ ६ ॥ ७ ॥